

Astrid
Lindgren

SUSANNE LIEDER

Astrid
Lindgren

*Egész életében gyerek maradt,
a szerelemben a boldogságot kereste*

KOSSUTH KIADÓ

A fordítás alapja:
Susanne Lieder: *Astrid Lindgren –
Ihr Leben ist voller Kindheit, in der Liebe muss sie nach
dem Glück suchen*
Aufbau Verlage GmbH & Co. KG, Berlin 2022

FORDÍTOTTA
Tuza Csilla

SZERKESZTETTE
Winter Angéla

BORÍTÓTERV ÉS GRAFIKA
Bürosüd
www.buerosued.de

ISBN 978-963-636-495-3

Minden jog fenntartva

© Aufbau Verlage GmbH & Co. KG, Berlin 2022
(Published with Aufbau Taschenbuch; „Aufbau Taschenbuch”
is a trademark of Aufbau Verlage GmbH & Co. KG)

© Kossuth Kiadó 2025

© Hungarian translation Tuza Csilla 2025
Borítókép © Matilda Delves / Arcangel

Ellának

„Ha csak egyetlen gyermek boldogtalan
gyerekkorát vidámabbá tudtam tenni,
már elégedett vagyok.”

– ASTRID LINDGREN

I.

1929–1931

1. fejezet

Stockholm, 1929. tél

Astrid felhúzta a vállát, mert majd megfagyott, ezért szorosabbra fogta magán a kabátja gallérját.

Micsoda szörnyű idő! Az ég tele volt szürke felhőkkel, amelyek mélyen és súlyosan függtek a város felett. Úgy tűnt, mintha Stockholm házai meghajolnának alattuk. A Vasapark csupasz fáit, amelyek mellett Astrid elhaladt a fiával, Lasséval, csillogtak a nedvességtől.

Mindenki vágyakozva várt a hóra, de ebben az évben valószínűleg nem lesz fehér karácsony.

A hároméves Lasse gyámoltalanul lépegetett mellette, a sapkáját mélyen a szemébe húzta.

– Mikor érünk már oda?

– Mindjárt, kicsim, csak pár lépés. Utálatos idő van, nem igaz?

Lasse felemelte a fejét, és csodálkozva nézett körül, mintha nem értene a kérdést.

– Ha holnap jobb idő lesz, kimehetünk a parkba – javasolta Astrid, miközben átkeltek az utcán, szorosan fogva a gyerek kezét. Rettenetesen aggódott amiatt, nehogy a fia kitépje magát a kezéből, és elszaladjon. Ha a helyében lenne, ő ezt tenné. Milyen rosszul érezheti

magát! Kiszakították a napi rutinjából, a megszokott kis életéből, és egy új környezetbe kényszerítették anélkül, hogy megkérdezték volna. Sajnos nem volt más lehetőség, de ezt a gyerek nem érthette.

Astrid azonban meg se próbálta elmagyarázni neki.

Ehelyett leguggolt elé, és azt mondta:

– Most velem kell jönnöd, Lasse.

– És hová? – kérdezte a kisfiú, nagy kék szemével félnéken nézve rá.

– Stockholmba.

– De én itt akarok maradni – suttogta. – Az anyukámnál.

Astrid szíve összefacsarodott. *Én vagyok az anyukád, Lasse.* Milyen szívesen kimondaná, és emlékeztetné őt arra, amit a gyerek már régen tudott.

– Marie nagyon beteg – mondta rekedtes hangon. – Ezért viszlek magammal.

– A parkba, megígéred? – kérdezte a gyerek, és össze-rezzent.

Amióta elhagyták Koppenhágát, a kisfiú alig szólalt meg. A vonaton csendben üldögélt, kis kezét az ölébe tette. Szomorú pillantása ide-oda reppent, míg végül megállapodott Astridon. *Tényleg veled kell mennem?* – ez volt az arcára írva, és a nő szívesen a karjába zárta volna, hogy szorosán megölelje.

– Igen, fogócskázhatunk, vagy bújócskát játszhatunk. De fára is mászhatunk.

Lasse elbiggyesztette a száját, és Astrid attól félt, elsírja magát. De nem tette.

– Carllal és Essével is fogócskáztunk. – Most is csak suttogott, nehézkesen beszélt.

Astrid úgy érezte, mintha kitépnék a szívét, és a szeme láttára taposnák szét.

– Tudom, Lasse.

– Mikor mehetek megint haza?

Astrid nyelt egyet.

– Nálam maradsz, ezt már elmondtam, kicsim. – Nem akart vele így beszélni, attól félt, ezzel elriasztja.

Astrid megint nyelt egyet. *Szedd össze magad, folytasd* – biztatta magát. Ezek az anyja szavai voltak, amelyeket olyan gyakran hallott élete során, hogy szinte beleégtek.

Erősen megköszörülte a torkát, és előremutatott egy szürke házra, amelynek fehér ajtaja volt.

– Látod azt a házat a túloldalon? Ott lakom.

Az eső befolyt a nyakába, a fejkendője teljesen átázott. A szomszédasszonya éppen akkor lépett ki a házból, amikor benyúlt a táskájába, hogy előkeresse a kulcsát.

– Jó napot, Terstegen asszony! – köszönt oda Astrid, és kifutott a vér az arcából, mégis előntötte a forróság.

– Ó, hát ő meg ki? – Az asszony Lasséra nézett, és mosoly suhant át az arcán. – Aranyos kisfiú vagy. Hogy hívnak?

– A neve Lasse – mondta gyorsan Astrid.

Terstegen asszony először ránézett, aztán látszott rajta, hogy elgondolkodik – valószínűleg azt kérdezte magában, milyen viszonyban lehet a gyerekekkel.

Astrid arca lángolt.

– Gyere, Lasse. – Maga elé toltta, be a kapun. – További szép napot!

– Viszont kívánom, Ericsson *kisasszony*.

Kibangsúlyozta a kisasszony szót? Ostobaság, csak beképzelem magamnak.

Astrid reszkető kézzel ürítette ki a postaládát: két levél a főbérlőknek, egy áruház összegyűrt, nedves reklám-cédulája, valamint egy képeslap a bátyjától.

Lasse elfintorodott.

– Milyen büdös van itt!

Astrid elnevette magát.

– Ez itt nem szokatlan, és majd te is hozzászoksz.

Az ember mindenhez hozzá tud szokni.

Amikor felmentek a lépcsőn, megint megnézte magának a kislát, akit rögtön a születése után nevelőszülőknél kellett hagynia. Akkoriban nem volt más választása, lóhalálában hagyta el Vimmerbyt.

Most a fia vele van – megint nincs más választása. Szívesebben hozta volna el saját akaratából. Mert a jelek most kedvezőek, végre valóban az anyja lehet, és törődhet vele.

De a sors ismét megkeverte a kártyalapokat.

Szinte hihetetlennek tűnt, hogy Lasse nála van, ebben a házban, ebben a városban.

– Néha ázottkutya-szag érződik – csevegett tovább, remélve, hogy kicsal belőle egy mosolyt. – Pedig itt senkinek sincs kutyája.

Lasse komolyan nézett rá.

– De tudom, hogy kinek van – folytatta, miközben kinyitotta az ajtót. – Szereted a kutyákat, ugye?

A fia hallgatott, csendesen körülnézett a keskeny folyosón.

Astrid elnyomott egy sóhajtást, és így szólt:

– Gyere, megmutatom neked a szobámat.

Csak ez az egy szobája volt, itt aludt, evett, válaszolt a postájára és könyvet olvasott. Mindent itt csinált.

– Hol az én szobám? – kérdezte Lasse, miután levetkőzött, és szárazra törölte a haját.

Astrid a kiságyra mutatott, amelyet az utolsó fillérjeiből vásárolt. Úgy kellett alkudoznia, hogy már neki is kínos volt. Egyetlen koronája sem maradt. Talán kérhetne a főnökétől egy kis előleget.

Soha nem volt elég pénze, ezért nem tudott gyakran Koppenhágába utazni, hogy meglátogassa a fiát.

Szerencsére az anyja a hét elején megint küldött egy élelmiszercsomagot, amiben kenyér, egy kis csupor sós vaj, kolbász, sajt meg sütemény volt. A rendszeresen érkező csomagok nélkül valószínűleg éhen halt volna.

– Ül le az ágyra, Lasse. Anyám finom sajtot küldött nekünk. – Elhallgatott, és bosszankodott, amiért nem azt mondta, hogy „a nagymamád”. De nem rohanná le ezzel túl hamar? Végül is a fia nem ismerte a nagyszüleit.

Astrid leereszkedett az ágyára, amely közvetlenül Lasse ágya mellett állt. Egyszerre olyan érzés rohanta meg, mintha minden összeomlana körülötte: nem lesz rá képes, hogy gondoskodjon Lasséről.

Mit gondoltál, ostoba sors? Hogy lehetnék jó anya? Hogy lehetne olyan jó dolga nálam, mint Marie-nál volt? Azt se tudom, magamról hogy gondoskodjak.

– Szomorú vagy? – Lasse kinyújtotta felé a kezét, Astrid megfogta, és gyengéden megszorította.

– Talán egy kicsit.

– És miért?

– Mert... Mert annyi mindenhez hozzá kell szoknom.

Éppúgy, mint neked.

Lasse komoly arccal bólintott.

Astrid nagy gombócot érzett a torkában, és a szíve megint összeszorult. Mindig a szíve, gondolta aggódva, de azután kihúzta magát.

Szedd össze magad! Neki sokkal rosszabb, mint neked.

– Gyere, vágok neked egy szelet kenyeret, és egy nagy darab sajtot.

– Nem vagyok éhes. – Lasse körülnézett, mintha azt kérdezné, mit keres itt. És hogy kitart-e itt egy ideig, és vajon meddig tart ez az „egy ideig”. – Anyukám eljön majd nemsokára, és elvisz engem innen? – Aggodalmasnak tűnt, mintha sejtene a választ, amelyet nem akart hallani.

– Marie nagyon beteg, Lasse – felelte Astrid gyengéden.

A szíve. Hát nem a szíve, mindig? – gondolta, amikor Lasse nevelőnője tájékoztatta őt az állapotáról. Az ember szíve vagy orvosilag volt beteg, vagy más okokból fáj: a szomorúság, az egyedüllét, a bűntudat, a szégyen, a boldogtalan szerelem miatt. Vagy mindez együtt.

Astrid levágott két szelet kenyeret, megvajazta, és két tányérra tette. Azután kezébe vette a sajtdarabot, és elgondolkodva nézte.

Mi lesz ezután? Hogy fogok gondoskodni a fiamról, akinek ilyen nagyon szüksége van rám?

Felemelte a pillantását, és Lasséra nézett, ahogy ott ült az ágyon, és lóbálta a kis lábát. Megint jó nagyot nőtt. Minden alkalommal, amikor meglátogatta Koppenhágában, egy kicsit nagyobb lett.

„Egyszer majd eléred a szoba mennyezetét” – emlékezett, ahogy ugratta a legutóbbi találkozásukkor.

Nem, az azelőtti találkozásukkor, javította ki magában. Az utolsó látogatásukkor becsomagolta a kis bőröndjét, és gyámoltalanul nézte, ahogy a kisfiú elbúcsúzik Carltól és Essétől, végül Marie húgától, aki átmenetileg magához vette, és búcsúzóul azt mondta neki: „Most nagy és okos fiúnak kell lenned, rendben?”

Astrid az ajtóban állt, torkában tyúktojás méretű gombóc ült, a szíve vérzett az aggodalomtól. Okos. Ő vajon volt-e valaha okos?

Levágta a sajtot, darabokra törte, és a tányérra tette. Amikor Lasséhoz lépett vele, a kisfiú a fejét rázta.

– Valamit enned kell.

– Nem vagyok éhes. – A fia elfordította a fejét, ezért Astrid letette mellé az ágyra a tányért.

„Semmit sem *kell*” – felelte, amikor kislány volt.

A „kell” és az „így szokás” kifejezésekkel nála semmit sem értek el. És az anyja nem is igazán próbálta.

„Ha korgó gyomorral akarsz lefeküdni, hát tessék. Akkor a reggeliig várnod kell” – mondta volna az anyja.

Astridnak gyakran kellett megfizetnie a tanulópénzt, mert ha valamit egyszer a fejébe vett, azt feltétlenül véghez akarta vinni. Később soha nem panaszkodott, hanem elkönyvelte tapasztalatként.

Lasse a szemközti falat bámulta, amelyen egy keskeny könyvespolc függött.

– Ha szeretnéd, később felolvasok neked valamit.

– Vidáman mondta, derűsen, mintha minden a legnagyobb rendben lenne. – Ó, nem is. Attól tartok, nincse-

nek gyerekkönyveim. De elmesélhetek neked egy történetet.

Lasse kék szeme csillogott, és Astrid érezte, hogy a gombóc kicsit oldódik a torkában.

– Szeretted a meséket, ugye?

Egy tétova bólintás, és Astrid szíve egy icipicit megdobbant. Talán mégis sikerülni fog, talán mégis jó anya lesz.

Astrid éjjel az ágyán ült, hátát a falhoz támasztva, a pokrócot a térdére terítette, és Lasse légzését hallgatta.

Sokáig tartott, mire végre elaludt.

Meg kellene próbálnia aludni még két vagy három órát, de tudta, hogy úgysem fog.

Hányszor kérdezte magától az elmúlt három évben, vajon Lasse gondol-e rá néha, hiányzik-e neki. Vagy talán lassan elfelejti őt? Amikor az ő jelenlétében először nevezte Marie-t anyának, gyorsan elfordult, és a szájára tapasztotta a kezét.

Lasse mormogott valamit álmában, és megfordult. Az ágynemű zizegett, és Astrid elképzelte, milyen lenne bebújni a takarója alá, és megsimogatni. Talán majd egyszer meg meri tenni.

Az élete, a hétköznapijai teljesen meg fognak változni. Most egyedülálló anya, akinek gondoskodnia kell a fiáról. Három éven át hön áhította, és most, hogy eljutott idáig, a félelemtől és a feszültségtől összeszorult a gyomra.

Astrid behunyta a szemét.

*Megcsinálom. Abogy mostanáig mindent megcsináltam,
amit kellett.*

Még akkor is, ha szinte mindig kerülő úton kellett haladnia.

2. fejezet

Astrid felriadt – még mindig hátát a falnak vetve ült az ágyban –, amikor Lasse hirtelen megállt előtte, és megérintette a vállát.

– Ma hazamehetek?

Astridnak vasakarattal kellett uralkodnia magán, hogy ne kiáltson fel, és csak nagy nehezen bírta kinyögni:

– Nem, kicsim, ezentúl én gondoskodom rólad.

Milyen sokáig nem mondhatta ki ezt a mondatot! Most szabad volt, és szörnyű érzés volt. Mert sejtette, mi megy végbe a gyerekekben, mennyire fél, és mennyire vágyik a régi élete után. Az ő kicsi szíve sokkal jobban fájhat, mint az anyjéé.

Féltékenynek kellene lennem, halálosan féltékenynek.

De csupán szomorúságot érzett, mert a fia nem érezte jól magát, és rossz volt a lelkiismerete, mert ő volt a felelős ezért a szomorúságért.

Egy könnyecsepp indult el Lasse szeméből, és lassan végiggördült az arcán.

Mielőtt Astrid átgondolhatta volna, kinyújtotta a kezét, és gyengéden letörölte a könnyecseppet a hüvelykujjával.

– Ne sírj, Lasse. – A hangja elakadt, amikor felcsuklott.

Egyetlen hang, egyetlen szó sem jött ki a gyerek torlán, csak a könnyek folytak az arcán. Könnyek, amelyek némán vádolták Astridot.

A fia arca, ahogy ott állt és hangtalanul sírt, örökre bevésődött az emlékezetébe.

Lasse zokszó nélkül, némán hagyta magát felöltöztetni, és nem ellenkezett akkor sem, amikor Astrid kézen fogta, és kivitte a konyhába, ahol Berglund asszony, a főbérője, éppen reggelit készített. Megígérte, hogy vigyáz Lasséra.

– Hát itt van, Astrid. – Feljűk fordult, arcán széles, szívélyes mosoly űlt. – És te vagy Lasse. Anyukád sokat mesélt rólad.

Ami nem volt igaz, épp ellenkezőleg, Astrid alig mondott valamit, csak megkérdezte, hogy eleinte nála hagyhatja-e a gyereket, amíg talál valami más megoldást.

Berglund asszony megsimogatta Lasse haját.

– Hívhatsz Verának.

Semmi reakció, csak egy félénk pillantás a nagy szempárból.

Astrid kierőltetett egy mosolyt.

– Hálásan köszönöm, Berglund asszony, igazán nagyra értékelem, hogy ilyen kedves, és vigyáz rá. – Lehajolt Lasséhoz, és a vállára tette a kezét. *Mennyire gyengének és törékenynek tűnik!* – Viszlát, este. Megígérem, hogy nagyon pontos leszek. És kiválaszthatod, mit játszunk, jó?

Lasse még mindig nem reagált, csak az ajka remegett egy kicsit.

Astrid megcsókolta a homlokát. Egy „légy jó!”-t még éppen ki tudott préselni magából. Mennyire gyűlölte, amikor neki mondták ezt, és mennyire meglepődött, hogy ez egyáltalán eszébe jutott. Hirtelen sarkon fordult, és kiszaladt az ajtón.

Astrid boldog volt, hogy megkapta ezt a titkárnői állást a Királyi Automobil Klubban. Többnyire jó volt a hangulat, tetszett neki a munka, szerette a kolléganőit, akik barátságosak és közvetlenek voltak. Mindig élvezte a szerkesztőségbe vezető utat, mert rendszeresen korán reggel indult el, amikor Stockholm még csak ébredezett, a levegő pedig friss és tiszta volt.

Ma azonban alig vett tudomást erről. A karját keresztbe fonta maga előtt, cipősarkának kopogása valószerűtlennek tűnt a nedves aszfalton.

Olyan volt, mintha kívülről figyelné önmagát: egy bubifrizurás fiatal nő, aki sietősen, nagy léptekkel halad egy világos, jobb napokat is látott kabátba burkolózva.

Vajon sírt Lasse? Ott állt az ablaknál, és utánanézett?

Astridnak eszébe jutott a jó egy évvel korábbi látogatása a smáländi gyermekotthonban. Britta, az egyik barátnője hároméves kislánya, ott élt. Úgy tűnt, Ebba szíve nem szakad meg attól, hogy otthagya a gyermekét. A legrosszabb az egészben az volt, hogy mindig újabb és újabb kifogásokat talált, miért nem kell meglátogatnia a kislányt.

Így hát Astrid elhatározta, hogy odamegy, és megnézi, hogy van a kicsi. A gyermekotthon egy vörös téglás épület volt, széles faajtóval. *Igazán hívogatóan néz ki* – gon-

dolta Astrid. Az épületben furcsa csend uralkodott, egyetlen hang, egyetlen lépés, egyetlen apró nevetés sem hallatszott.

Astrid bekopogott az egyik ajtón, és Britta után érdeklődött. Bekísérték egy szobába, amely sivár és vigasztalan volt. A gyerekek egy nagy asztal körül ültek, és felnéztek, amikor belépett. A nő, aki idekísérte, egy lófarkas, szőke kislányra mutatott.

– Ő Britta. Gyere ide, gyermekem!

A kislány felállt, a széke csikorgott, ahogy a padlón hátracsúszott.

– Nyújts kezet Ericsson kisasszonynak. Egyenesen azért jött, hogy megnézzé, jól vagy-e.

Astrid felemelte a kislányt, és a csípőjére ültette.

– Anyukád barátja vagyok. Ő ma nem tudott eljönni, ezért vagyok itt – mondta, miközben a kislány még csak el sem pirult.

A többi gyerek is felállt, és odament hozzá. Egy tucatnyi szempár nézett rá, és a kíváncsiság mellett még valamit látott a tekintetükben: reményt.

A szobában az asztalon és a székeken kívül volt még egy keskeny polc néhány könyvvel, a földön pedig egy faláda, tele színes építőköccakkal és két rongybabával, amelyek pont olyan szánalmasak és szomorúak voltak, mint a kislányok, akik játszottak velük.

Astridnak soha nem volt sok játéka, minék is, hiszen ő és a játszótársai – a testvérei, a szobalányok és a szolgák gyerekei Näsből, meg a szomszéd gyerekek – mindennel játszottak, amit csak a természet nyújtott nekik. Lombházat építettek, gödröket ástak barlangoknak, a szénapadláról leugráltak a szénába, vagy felfedezőutakat tet-

tek a padláson. Valamit mindig találtak: például minden tavasszal kiscicákat. Astrid bátyja, Gunnar kereste meg a dolgokat. Ő volt a „kopó”, Astrid pedig biztatta, hogy négykézláb futkározzon. És rögtön meg is tette, a többiek pedig majd megszakadtak a nevetéstől.

Ez suhant át a fején, amikor ott állt Brittával a csípőjén, és a gyerekek vágyakozó szemébe nézett. Szorongás fogta el, együttérzett a szegény kis teremtésekkel, akiknek szerető személy nélkül kell felnőniük, és ettől elnehézült a szíve. De magában fel is háborodott a gyermekothonban uralkodó körülményeken.

– Játsszol velünk? Hoztál nekünk valamit? – hallatszott minden oldalról.

Astrid letette Brittát a földre, benyúlt a zsebébe, amelyben volt pár szem bonbon, melyeket előrelátóan eltett.

Milyen ostoba vagyok, milyen ostoba! Túl keveset hoztam.

Csak ekkor vette észre a másik nőt, aki fiatalabb volt, mint a többiek, a sarokban ült egy asztalnál, és valamit írogatott egy papírra. Vajon a gyerekeket figyeli, és mindent kínosan pontosan lejegyez?

Astrid kényelmetlenül érezte magát, és egy halk köszönésfélét mormolt, amelyre senki sem válaszolt.

De jaj, amikor elővette a bonbont a zsebéből, a nő hirtelen odasietett, elvette tőle a bonbont, és egy szempillantás alatt szétosztotta a gyerekek között. Olyan gyorsan történt, hogy Astrid nem is látta, ki kapta.

– Ez igazán kedves Ericsson kisasszonytól, nem igaz, gyerekek?

Egy tejszőke kisfiúnak nem jutott bonbon, és biztosan nem ő volt az egyetlen. Nézte a többieket, ahogy kicso-

magolták a bonbont, és bekapták, és elkezdett szipogni. Az ajka remegett.

– Ne légy ostoba, Rujne – mondta neki a nő. – Nincs több.

– De én is akarok egyet! – zokogta, és Astrid elé állt, a kezét kinyújtva.

– Ilyet nem csinálunk! – szidta meg a nő, és el akarta onnan húzni.

– Sajnálom – mondta ugyanekkor Astrid, és leguggolt. – Visszajövök, és többet hozok, megígérem.

A gyerek beletörölte a taknyos orrát a pulóvere ujjába.

– Akkor majd kettőt kapok? Mert ma egyet sem kaptam?

– Viselkedj rendesen! – szidta a nő, és elrángatta. Leültette egy székre, és beszélt vele. A szavai kemények és szívtelenek voltak, amitől Astridnak összeszorult a gyomra. Legszívesebben fogná a gyerekeket, és elszaladna velük. Hogy volt képes Ebba itthagyni a gyerekét, és még csak nem is látogatja meg?

Astrid egyszerre nagyon megörült, hogy rátalált Marie-ra. Az ő kisfiának nem kellett egy gyermekotthonban nevelkednie.

Még most is, amikor átkelt az úttesten, ahogy a Királyi Automobil Klub székháza felé tartott, annyira megrohanták az akkori érzelmek, hogy valósággal rosszul lett tőlük.

Mielőtt kinyitotta volna az ajtót, kihúzta magát, és anyja vezérelvét ismételte, amely időközben az övé is lett: „Szedd össze magad, és folytasd!”

– Nagyon hallgatag vagy ma – vélte a kolléganője, Ingrid, amikor később egymással szemben ültek az irodában, fejüket az írógép fölé hajtva. – Talán beteg vagy?

– Én és a betegség! – Astrid vidám arcot vágott. Lepelésben jó volt, túlságosan is, néha még az anyját is be tudta csapni vele. – Csak rosszul aludtam.

Ingrid felállt, gyorsan körülnézett, és Astrid íróasztalának a sarkára ült. Egyik lábát lóbálva megkérdezte:

– Miért nem mondd meg Lindgren úrnak, hogy nem vagy jól? Átveszem a munkádat.

– Ez kedves tőled, de nem szükséges. Megcsinálom.

– Ahogy gondolod. – A kolléganője vállat vont, visszament az asztalához, és tovább dolgozott.

Astrid elnyomott egy sóhajtást, és megpróbált ismét a levélre koncentrálni, amelyet le kellett gépelnie.

Nagyon szerette Ingridet, de nem árulhatta el a titkát. Nem volt könnyű, pedig nagyon szeretett volna valakiben megbízni.

Talán mégiscsak meg kellene nyílnom Ingridnek – gondolta, miközben egy pillantást vetett a kolléganőjére.

Ekkor hirtelen Sture Lindgren lépett be az irodába, egy jóképű férfi, akinek üdítő mosolya időről időre megdobogtatta a szívét.

– Ericsson kisasszony? Készen van az Olssonnak írt levél?

– Nem, de rögtön elkészülök vele.

– Ivott már ma kávé?

Astrid megdöbbsent. Ennyire kialvatlannak tűnik?

– Nem, én...

– Mindjárt elkészül. – Sture rákacsintott, és kiment a szobából.

– Jó vagy nála. – Ingrid elővett egy összecukható kis tükröt a táskájából, majd megigazította a haját, és újrarázszotta a száját. – Szeretném, ha egyszer rám is így nézne.

Astrid nevetett.

– Na de Ingrid! Házass ember.

– Na és? Így nézne rád, ha a feleségére gondolna?

Astrid tovább gépelt, de érezte, hogy az arcába szökik a vér. Vonzónak találta Sturét, igen, és kedvelte. Barátságos, türelmes főnök volt, humoros, és sokat nevetett. Ez tetszett neki. Miért is ne?

Ingrid kuncogott.

– Tudtam! Tetszik neked!

– Mit nem mondasz... – Astrid gyorsan lesütötte a pillantását, az ujjai száguldottak a billentyűk felett.

– Kéred a tükrömet? – kérdezte hirtelen Ingrid, és jelentőségteljesen felhúzta a szemöldökét. – Szinte lánogsz, Astrid.

Sture ismét bejött, kezében egy csésze kávéval.

– Egy kevés tejjel, cukor nélkül. – Letette a csészét Astrid elé az asztalra. – Pont, ahogy szereti.

Hogy megjegyezte! Astrid, ne hogy most elpirulj!

– Köszönöm, Lindgren úr – nyögte ki.

A férfi rámosolygott, és visszament az irodájába.

– Hozza be a levelet, ha elkészült! – kiáltotta még, mielőtt becsukta az ajtót.

Ingrid a szívére tette a kezét, és teátrális hangon azt mondta:

– Ó, bárcsak engem választott volna! – Drámaian hátravetette a fejét, és Astrid annyira nevetett, hogy ki-löttyintette a kávé a szoknyájára.

Korgott a gyomra. A szegényes reggelije óta egy falatot sem evett. Mit meg nem adna a nagymamája cukros süteményéért!

Ingrid kihúzta az íróasztala fiókját, és elővett egy papírba csomagolt szendvicset.

– Tessék, a tiéd.

– Szó sem lehet róla. – Astrid a fejét rázta. – Nem eszem el előled a kenyeredet. – Megint megkordult a gyomra.

Ingrid a hasára mutatott.

– Na, gyerünk, vedd el, jó étvágyat hozzá. *Smaklig måltid!**

Astrid kicsomagolta a szendvicset, és élvezettel sóhajtott. Kétszer beleharapott, majd visszacsomagolta, és elvette az íróasztala fiókjába. Későbbre. Először befejezi a levelet.

Amikor elkészült, kihúzta a papírt az írógépből, és be ment Sturéhoz.

A férfi háttal ült, kényelmesen hátradőlve a székében, a lábát feltéve az ablakpárkányra.

– A levél, Lindgren úr. – Astrid soha nem volt félénk, de Sture jelenlétében egy kicsit mindig elbizonytalanodott. Volt a férfiban valami kópéság, ugyanakkor provokatív is tudott lenni, ami szörnyen tetszett neki, ugyanakkor zavarba is hozta.

* Jó étvágyat! (*svéd*)

– Nincs kedve valami édeshez? – Még mindig nem fordult meg, és nem tűnt úgy, hogy zavarná, hogy Astrid ilyen lezserül üldögélve találja őt.

– Nem értem...

Sture ellökte magát az ablakpárkánytól, megfordult, és kinyitotta az íróasztal legalsó fiókját. Mindezt egyetlen lendületes mozdulattal, ahogy Astrid lenyűgözve megállapította.

Sture elővett egy csomag édes kekszet, és eléje tartotta.

– Parancsoljon, vegyen belőle, Astrid. – Első alkalommal nevezte így.

– Köszönöm szépen, Lindgren úr.

– Sture. – Mosoly, és megint az a kihívó pillantás.

– Nem hívhatom magát Sturénak.

– Nos, akkor hívjon így, ha magunk közt vagyunk. Rendben?

Astrid nyelt egyet.

– Jó, rendben. – Kivett egy kekszet a csomagolásból, és bekapta.

Sture átfutotta a levelet, bólintott, és a többihez tette, amelyek előtte heverték.

– Elégedett a munkájával, Astrid?

Miért kérdez ilyesmit?

– Igen, nagyon.

– Hallottam, hogy önkéntes munkát végzett egy újságnál.

Astridot megint elöntötte a forróság.

– Így van.

– Biztosan nagyon tehetséges.

Hosszú idő óta most megint Reinhold hangját hallotta: „Nagyon tehetséges író vagy.” Még a kezét is érezte a vállán. „Bármi lehet belőled.”

Ő akkor nevetve megkérdezte: „Például mi?”

Reinhold oldalt döntötte a fejét, és válaszolt: „Író.”

Kényelmetlenül érezte magát a férfi pillantásától, ugyanakkor mást is érzett: nem volt már gyerek, és nem volt már rút kiskacsa, aminek mindig hitte magát. Talán hattyú lett belőle, gondolta meglepetten, és kicsit büszkén.

„Én és az írás...” – mondta akkor Reinholdnak, miközben a hangja megbicsaklott.

– Astrid?

Bűntudatosan rezzent össze.

– Elnézést. – Megrázta a fejét, hogy elűzze Reinhold emlékét.

– Szívesen ír? – kérdezte Sture.

– Rövid elbeszéléseket, igen. Arra biztosan nem vagyok alkalmas, hogy könyveket írjak.

Sture csodálkozva nézett rá.

– Nem mondtam, hogy írjon könyvet.

– Ó, én... – Megköszörülte a torkát. – Elnézést, csak éppen eszembe jutott valami.

– Valami vagy *valaki*?

Astrid nem válaszolt, elvett még egy kekszet, megköszönte, és kimenekült az irodából.

– Előlem fut el? – hallotta még a kérdést, mielőtt becsukta az ajtót.

Erre nem tudott volna válaszolni.